

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ**

Περιφερειάρχης

24 Ιανουαρίου 2013
Αρ. Πρωτ.: 6949/127

Προς:
Ένωση Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝΠΕ)

Κοιν:
κα Όλγα Κεφαλογιάννη
Υπουργό Τουρισμού

Για μια ακόμα φορά η Κυβέρνηση, και στη συγκεκριμένη περίπτωση το Υπουργείο Τουρισμού με το σχέδιο νόμου που κατέθεσε για διαβούλευση, δεν φαίνεται να αντιλαμβάνεται πως το συγκεντρωτικό μοντέλο είναι αυτό που χρεοκόπησε τη χώρα.

Πόσο δύσκολο είναι να αντιληφθεί το αντιπαραγωγικό κεντρικό κράτος ότι δεν μπορεί να κρατάει δέσμια την Περιφερειακή Ελλάδα.

Πόσο δύσκολο είναι να κατανοήσουν οι κάθε είδους μανδρινίτοι της Αθήνας, πως η απαίτηση να αιμοδοτούνται καθημερινά από τους εκατοντάδες χιλιάδες μετακινούμενους προς την Αθήνα για τις «υποθέσεις» τους πολίτες της Περιφέρειας πρέπει να τελειώνει.

Πόσο δύσκολο είναι να αντιληφθούν πως η έξοδος από την κρίση θα έρθει όταν εμπιστευτούν τις δυνάμεις που δρουν δημιουργικά περιφερειακά και όχι παρασιτικά όπως αυτές στο κέντρο.

Πόσο δύσκολο είναι να κατανοήσουν πως αυτό το μοντέλο που θέλει να επιβάλει έναν ακόμα πιο δυσκίνητο μηχανισμό σε κεντρικό επίπεδο, αγνοώντας τη δυναμική και τον ρόλο των Περιφερειών, στέκεται εμπόδιο στο σχεδιασμό και την υλοποίηση στοχευμένων πολιτικών στον τουρισμό.

Το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Τουρισμού πέραν κάποιων άρθρων, μέσω των οποίων δίνεται η δυνατότητα στους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού να παρακολουθήσουν αλλά όχι να παρέμβουν στη διαμόρφωση της τουριστικής πολιτικής, αφήνει ουσιαστικά αμέτοχες τις Περιφέρειες και τους Δήμους στις όποιες εξελίξεις θα λάβουν χώρα αναφορικά με την πορεία του τουρισμού (βλ. Άρθρο 8, Σύσταση διυπουργικών συντονιστικών επιτροπών σε θέματα τουρισμού).

Η Περιφέρειες διαχρονικά κατέθεσαν συγκεκριμένες προτάσεις σε μια προσπάθεια για την αλλαγή της νομοθεσίας προς όφελος όλων των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού. Μην ξεχνάμε άλλωστε ότι την συγκεκριμένη στιγμή, η οικονομία της χώρας μας είναι βασισμένη σε ένα μεγάλο ποσοστό στην τουριστική βιομηχανία. Οι Περιφέρειες,

μέσω των οποίων εκπροσωπείται τουριστικά η Ελλάδα στο εξωτερικό, δεν πρέπει να μείνουν θεατές στις όποιες εξελίξεις.

Με βάση τα παραπάνω, σάς παραθέτουμε για ακόμα μία φορά τις προτάσεις μας, αναφορικά με την πολιτική τουρισμού, τις αρμοδιότητες των Περιφερειών, την εκπαίδευση και κατάρτιση στον κλάδο του τουρισμού, οι οποίες ελπίζουμε να ληφθούν υπόψη από την αρμόδια υπουργό.

Θεωρούμε επιτακτική και αναγκαία τη μεταφορά αρμοδιοτήτων που άπτονται της πολιτικής τουρισμού αλλά και του σχεδιασμού της τουριστικής ανάπτυξης στις περιφέρειες. Οι περιφέρειες μπορούν να διαδραματίσουν ένα σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας σε συνεργασία με τους Δήμους και τους συλλογικούς φορείς του τουρισμού.

Για τους παραπάνω λόγους προτείνουμε:

-Αναθεώρηση των άρθρων 1, 2 και 3 περί εκχώρησης αρμοδιοτήτων του ΕΟΤ στο Υπουργείο Τουρισμού. Θεωρούμε ότι πολλές εκ των αρμοδιοτήτων πρέπει να εκχωρηθούν στις Περιφέρειες. Συγκεκριμένα, οι αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Μελετών και Επενδύσεων του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού που αφορούν στα παρακάτω, μπορούν να υλοποιηθούν από αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών, πάντα σε συνεργασία με το Υπουργείο Τουρισμού, το οποίο θα έχει τον επιτελικό έλεγχο:

- κατάρτιση και έγκριση προγραμμάτων τουρισμού για άτομα με ειδικές ανάγκες, εσωτερικού τουρισμού, τουρισμού των νέων κ.λπ.
- συλλογή και επεξεργασία στοιχείων των προοπτικών της τουριστικής υποδομής και ανάλυση των τάσεων της τουριστικής αγοράς.
- διερεύνηση της υφιστάμενης υποδομής για την αντιμετώπιση της προσδοκώμενης τουριστικής ζήτησης.
- εισήγηση για τον προγραμματισμό των αναγκαίων έργων υποδομής για την ικανοποίηση της προσδοκώμενης τουριστικής ζήτησης.
- διεξαγωγή ερευνών και μελετών για την αναζήτηση και επισήμανση εναλλακτικών και θεματικών μορφών τουριστικής ανάπτυξης.
- διαμόρφωση ή εξεύρεση νέων μεθόδων, προτύπων και συστημάτων προσφοράς τουριστικών υπηρεσιών, με βάση τις μεταβαλλόμενες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες.

Αναφορικά με την Εκπαίδευση και Κατάρτιση στον τομέα του Τουρισμού προτείνουμε:

- Η Ρύθμιση θεμάτων Τουριστικής εκπαίδευσης και κατάρτισης να ανατεθεί στις Περιφέρειες. Συγκεκριμένα προτείνουμε την ανάληψη λειτουργίας της ΕΠΑΣ και ΙΕΚ από τις Περιφέρειες σε συνεργασία με θεσμικούς φορείς τουρισμού.

-Ανάπτυξη δράσεων για ενίσχυση της απασχόλησης στον τομέα του τουρισμού, μέσω προγραμμάτων κατάρτισης των εργαζομένων στο πλαίσιο των προγραμμάτων Δια βίου Μάθησης. Υπεύθυνη για τον σχεδιασμό των προγραμμάτων θα είναι η Περιφέρεια, σε συνεργασία με το Υπουργείο Τουρισμού.

Αναφορικά με το άρθρο 15- Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (ΠΟΤΑ), τονίζουμε την ανάγκη αναθεώρησης του Ειδικού Πλαισίου Χωροταξικού Σχεδιασμού για τον Τουρισμό προκειμένου το σημαντικό αυτό «εργαλείο» να

μπορέσει να ανταποκριθεί στους στόχους μιας νέας τουριστικής πολιτικής, με γνώμονα την πραγματική ανάπτυξη και την αειφορία και προτείνουμε τα εξής:

1. Το Ειδικό Πλαίσιο για τον Τουρισμό παρουσιάζει θετικά στοιχεία αλλά έχει πολλές σημαντικές αδυναμίες που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Δίνει μεγαλύτερο βάρος στη μεγέθυνση του τουριστικού προϊόντος με οποιοδήποτε κόστος, παρά στην ενσωμάτωση των αρχών της βιώσιμης ανάπτυξης και της ορθολογικής χωροταξικής οργάνωσης.
2. Δίδεται έμφαση στις νέες μορφές τουρισμού που αποτελεί ασφαλώς θετικό στοιχείο, αλλά ουσιαστικά απουσιάζει η παρέμβαση του Πλαισίου για την εξυγίανση των ήδη ανεπτυγμένων τουριστικών υποδομών.
3. Το βασικό μεθοδολογικό εργαλείο που χρησιμοποιείται, ο καθορισμός περιοχών προτεραιότητας για διάφορες μορφές τουρισμού, είναι χρήσιμο. Ωστόσο, η εφαρμογή του παρουσιάζει αδυναμίες καθότι δημιουργείται ένα πολύπλοκο σύστημα με επικαλύψεις μεταξύ περιοχών διαφορετικού τύπου και ασάφεια ως προς τι ισχύει. Επί πλέον υπάρχουν αστοχίες στην οριοθέτηση ορισμένων περιοχών και κυρίως λείπουν επιχειρησιακά κριτήρια για τις χωροθετήσεις των (μεγάλων κυρίως) επενδύσεων μέσα σε κάθε περιοχή.
4. Επί πλέον, η μη θεσμοθέτηση ενός «μοντέλου χωρητικότητας» ιδίως για τις ακτές αλλά και η μη ρητή πρόβλεψη για επαρκή προσπελασιμότητα σε κάθε παραλία, οδηγεί τον παράκτιο χώρο αλλά και τους διατιθέμενους φυσικούς πόρους σε απορρύθμιση με σαφή προσανατολισμό την οικοπεδοποίηση και την ιδιωτικοποίηση του παραθαλάσσιου χώρου. Οι παραλίες της χώρας αποτελούν πρωτίστως κοινωνικό αγαθό και με βάση αυτή την αρχή θα έπρεπε να κατευθύνεται οποιαδήποτε θεσμική ρύθμιση.
5. Δεν αντιμετωπίζεται ούτε σε επίπεδο αρχών η πολυπόθητη άρση των γραφειοκρατικών αγκυλώσεων που σήμερα υπάρχουν προκειμένου να δημιουργηθεί μια νέα τουριστική υποδομή ή να εκσυγχρονισθεί μια παλαιότερη. Το γεγονός αυτό αποτελεί το μεγαλύτερο αντικίνητρο για την πραγματική τουριστική ανάπτυξη.
6. Δεν προσδιορίζεται με σαφήνεια με ποιο τρόπο το πλαίσιο αυτό εξυπηρετεί τη Συνταγματική υποχρέωση ειδικών νησιωτικών δράσεων και αντίστοιχων πολιτικών. Ως εκ τούτου, καθίσταται ανακόλουθο ως προς τις στοιχειώδεις θεσμικές υποχρεώσεις. Επί πλέον, η κατηγοριοποίηση των νησιών γίνεται με πρωτόλειο τρόπο δίχως να εξετάζονται οι επί μέρους ιδιαιτερότητες.
7. Το κεφάλαιο των τεχνικών υποδομών είναι κομβικής σημασίας για την πραγματική ανάπτυξη του τουρισμού μας. Είναι γνωστό ότι τουλάχιστον στον νησιωτικό χώρο αλλά και στην Ελληνική περιφέρεια υπάρχει μεγάλο έλλειμμα σε υποδομές παρά τα τρία κοινοτικά πλαίσια στήριξης που έχουμε μέχρι τώρα διαχειριστεί. Οι προτεινόμενοι στο αντίστοιχο κεφάλαιο άξονες ανάπτυξης των υποδομών, αποτελούν απλά άξονες και όχι απαραίτητες δράσεις και δεν γίνεται ουδεμία αναφορά στις ακτοποϊκές συγκοινωνίες
8. Επιπροσθέτως, δεν γίνεται διασύνδεση-συσχέτιση με αντίστοιχες αναφορές του ΕΣΠΑ 2007 - 2013 τόσο σε στρατηγικό επίπεδο, όσο και σε επιχειρησιακό.
9. Η πρόνοια για την εφαρμογή του Πλαισίου είναι ανεπαρκής. Θέματα όπως ο εναρμονισμός των υποκείμενων επιπέδων σχεδιασμού (Περιφερειακών χωροταξικών Πλαισίων, πολεοδομικών σχεδίων) και η θεσμοθέτηση των κανονιστικών μέτρων του Πλαισίου δεν είναι επεξεργασμένα.
10. Από τις διάφορες ρυθμίσεις, απουσιάζει η Τοπική Αυτοδιοίκηση και τα πάντα σε επίπεδο διοικητικών δομών και παρακολούθησης ανάγονται σε κεντρικό επίπεδο.

11. Γενικότερα, οι περισσότερες κατευθύνσεις του Πλαισίου οδηγούν σε μικρή πραγματική επίδραση στη διαμόρφωση ενός άλλου «μοντέλου» ελληνικού τουρισμού.

Επιπρόσθετα, σημειώνουμε ότι το σχέδιο νόμου στηρίζεται σε μια αντίληψη αντιμετώπισης θεμάτων που αγγίζουν όλο το τόξο του τουριστικού πεδίου, με αποπνέουσα αντίληψη του συγκεντρωτισμού και της αποδυνάμωσης των περιφερειακών πρωτοβουλιών. Μακροσκοπικά μπορούμε να αναφέρουμε, πέραν των παραπάνω και τα εξής:

- Την έλλειψη της υποστήριξης του Νοτίου Αιγαίου ως έναν τόπο που χρίζει ιδιαίτερης αντιμετώπισης μέσα από την «νησιωτικότητα» και εκτιμώντας ότι το 80% της περιφέρειας ασχολούνται με τον τουρισμό.
- Στο άρθρο 7 διατυπώνεται η δημιουργία Παρατηρητηρίου. Αυτό πρέπει να συσχετισθεί με το ήδη προτεινόμενο Παρατηρητήριο της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.
- Να διευκρινιστεί η δυνατότητα ένταξης της περιοχής ΓΚΟΛΦ ΑΦΑΝΤΟΥ στις ευεργετικές διατάξεις της ΠΟΤΑ, άρθρο 15.
- Να διευκρινιστεί εάν τα τουριστικά καταφύγια π.χ. Σύμης ή ακόμη η μαρίνα Κω και σε επέκταση Ρόδου εντάσσονται μέσα στο άρθρο 21 και 22;
- Για τους παραδοσιακούς υπό εγκατάλειψη οικισμούς οφείλεται να υπάρχει ειδική μέριμνα επανάχρησης τουριστικών «ξενώνων», ως αναζωογονητική στόχευση.
- Να δοθούν οδηγίες για τα υπό απόσυρση ξενοδοχεία στο πνεύμα των αστικών αναπλάσεων.
- Αστικός τουρισμός: δεν υπάρχει πουθενά μνεία σε ζητήματα branding και city marketing.
- Δεν γίνεται αναφορά στην εποχικότητα των νησιών μας.
- Να δημιουργηθεί σχολή ξεναγών στη Ρόδο και ποια είναι η διοικητική-εκπαιδευτική εξέλιξη της Σχολής Τουριστικών Επαγγελματιών Ρόδου [Μέση και Ανωτέρα] (άρθρο 6).
- Σύνδεση Διατροφής (πρωτογενούς τομέα) και τουριστικού προϊόντος.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κλείνοντας, θα ήθελα να εκφράσουμε για άλλη μία φορά την δυσαρέσκεια μας προς την Υπουργό Τουρισμού για τη συνεχή απαξίωση του φορέα της Περιφέρειας, στον οποίο η πολιτεία έχει αναθέσει τον σχεδιασμό, τον προγραμματισμό και την υλοποίηση της ανάπτυξης σε Περιφερειακό επίπεδο.

Με εκτίμηση,
Ο Περιφερειάρχης Νοτίου Αιγαίου

Γιάννης ΜΑΧΑΙΡΙΔΗΣ